

ΑΣΚΗΣΕΙΣ ΚΕΙΜΕΝΟΥ ΧΧΙΧ-29

1. Να γράψετε τους τύπους που ζητούνται:

Actiasam : ίδια πτώση κ' αριθμό στο ουδέτερο

homo : γενική πληθυντικού

quidam : γενική πληθυντικού στο θηλυκό

ei : αιτιατική πληθυντικού του ουδετέρου

corum : ίδια πτώση στον άλλο αριθμό

eum : ονομαστική πληθυντικό του ίδιου γένους

haec : δοτική ενικού του ίδιου γένους

→ ονομαστική ενικού κ' πληθυντικού του θηλυκού
→ ονομαστική πληθυντικού του ουδετέρου

Caesar : αφαιρετική του ίδιου αριθμού

victor : γενική του άλλου αριθμού

imperator : δοτική του άλλου αριθμού

milibus : ονομαστική κ' γενική του ίδιου αριθμού

sestertium : γενική του ίδιου κ' του άλλου αριθμού

id : αιτιατική του άλλου αριθμού στο ίδιο γένος

exemplum : γενική κ' κλητική του άλλου αριθμού

sutorem : κλητική του ίδιου αριθμού

quendam : → ονομαστική και αφαιρετική ενικού του ουδετέρου

→ το ίδιο με το προηγούμενο αλλά της ουσιαστικής αντωνυμίας

parem : → αφαιρετική ενικού κ' στα 3 γένη

→ γενική πληθυντικού κ' στα 3 γένη

→ ονομαστική, αιτιατική, κλητική πληθυντικού του ουδετέρου

salutationem : κλητική ενικού

diu : τα παραθετικά του επιρρήματος

cupidus : → τα παραθετικά του επιθέτου στην ονομαστική ενικού κ' στα 3 γένη

→ τα παραθετικά του επιρρήματος

recusariae : ονομαστική ενικού
domi : αιτιατική πληθυντικού
sui : γενική πληθυντικού ίδιου προσώπου κ' γένους
haec : ίδια πτώση στον άλλο αριθμό
verba : αφαιρετική του άλλου αριθμού
anem : ονομαστική κ' αφαιρετική του ίδιου αριθμού
tantum : ίδια πτώση του άλλου αριθμού στο ίδιο γένος
quantum : δοτική του άλλου αριθμού στο ίδιο γένος
nullam : γενική κ' δοτική του ίδιου αριθμού κ' γένους

2. Να γράψετε τους τύπους που ζητούνται :

rediret : ↑ ίδιο πρόσωπο κ' έχκλιση ενεστώτα
↓ αφαιρετική του γερουνδίου

occurrat : τον άλλο τύπο

tenens : ↑ κλητική πληθυντικού ουδετέρου, ίδιου χρόνου
↓ ονομαστική ενικού ουδετέρου μετοχής μέλλουσα

instituerat : β' ενικό υποτακτικής παρατατικού στην άλλη φωνή

dicere : απαρέμφατο παρακειμένου της άλλης φωνής

ane : ίδιο πρόσωπο στον άλλο αριθμό

interfuit : ↑ γ' πληθυντικό προτακτικής μέλλουσα
↓ α' πληθυντικό υποτακτικής παρατατικού

emere : ↑ ονομαστική ενικού ουδετέρας μετοχής μέλλουσα
↓ αφαιρετική του γερουνδίου

emit : γερουνδιακό (π. φ.)

incitant : αφαιρετική ενικού της μετοχής ενεστώτα αρσενικού γένους (Σ.Σ. : να είναι επιθετική)

doceret : ίδιο πρόσωπο κ' έχκλιση ενεστώτα

impendebat : ίδιο πρόσωπο υποτακτικής παρατατικού της ίδιας και της άλλης φωνής

respondebat : ίδιο πρόσωπο υποτακτικής παρατατικού της ίδιας και της άλλης φωνής

dicere : β' ενικό προτακτικής ενεστώτα

solebat : ίδιο πρόσωπο κ'έγκλιση παρακειμένου

perdidi : ίδιο πρόσωπο (κ'γένος) υποτακτικής μέλλοντα στην άλλη φωνή

didicit : τον ανάδοιχο τύπο οριστικής ενεστώτα

attulit : τον ανάδοιχο τύπο οριστικής ενεστώτα

audita : αφαιρετική ουδετέρου πληθυντικού

audio : → γ' πληθυντικό προτακτικής μέλλοντα ενεργητικής και παθητικής φωνής
→ γενική του γερουνδίου

venit : βουπύνο και βας δύο πτώσεις

visit : ίδιο πρόσωπο στην οριστική ενεστώτα

emerat : → γ' ενικό οριστικής ενεστώτα κ' παρακειμένου
→ δοτική του γερουνδίου

3) «Cum... Octavianus» : να κάνετε ακολουθία χρόνων

• «ut corvum doceret parem salutationem» : να αναγνωρίσει η δευτερεύουσα πρόταση (είδος, ειδαγωγή, εκφορά, συντακτικός ρόλος)

• «quotiescumque... respondebat» : να αναγνωρίσει η δευτερεύουσα πρόταση (είδος, ειδαγωγή, εκφορά, συντακτικός ρόλος)

4α) «Caesaris multum interfuit corvum emere»

β) «Tum venit corvo in mentem» :

Να γίνει πλήρης συντακτική ανάλυση.

5) domi : α) να ξαναγράψετε τη λέξη έτσι, ώστε να δηλώνει κίνηση σε τόνο και κίνηση από τόνο/απομάκρυνση

β) να ανακαταστήσετε τη λέξη domi με τις παρακάτω έτσι, ώστε να δηλώνουν i) στάση σε τόνο ii) κίνηση σε τόνο

iii) κίνηση από τόνο : Athenae, Asia, Roma, patria, urbs

6. Να χαρακτηρίσουν συντακτικά οι γενικές του κειμένου.

St. 7. Να γραφούν οι τύποι που ζητούνται:

rediret : το γ' πληθυντικό οριστικής ενεστώτα

interfuīt : το απαρέμφατο μέλλοντα (να ληφθεί υπ' όψιν το υποκείμενο)

doceret : το α' πληθυντικό υποτακτικής υπερβυντελικού ενερχ. Φ.

impendebat : το β' ενικό προτακτικής μέλλοντα Ε. Φ.

respondebat : το β' πληθυντικό υποτακτικής μέλλοντα (να ληφθεί υπ' όψιν το υποκείμενο)

solebat : το απαρέμφατο μέλλοντα (να ληφθεί υπ' όψιν το υποκείμενο)

didicit : το γ' ενικό οριστικής μέλλοντα

attulit : το β' πληθυντικό οριστικής ενεστώτα

venit : το β' πληθυντικό προτακτικής ενεστώτα Ε. Φ.

risit : το α' πληθυντικό υποτακτικής παρακειμένου Ε. Φ.

St. 8. Να γραφούν οι τύποι που ζητούνται:

homo quīdam : η γενική ενικού

haec : η ίδια πτώση στον άλλο αριθμό

multum : ο υπερθετικός βαθμός

viginti milibus : η ονομαστική πληθυντικού

suo rem : η ίδια πτώση στον άλλο αριθμό

parem salutacionem : η αφαιρετική ενικού

avis : η γενική πληθυντικού

calium : η ίδια πτώση στον άλλο αριθμό

mentem : η δοτική πληθυντικού

nullam : η γενική ενικού

St. 9. multum, ~~diu~~, satis : να γραφούν τα παραθετικά των επιρρημάτων

St. 10. Να αναγνωρίζουν συντακτικά οι παρακάτω λέξεις του

κειμένου: Romam, haec, emere, sutorem, diu,
cupidus, eum, salutatione, convo, domini.

Στ.
11. Να δηρώσετε Χ στο Σ(ωστό) ή το Λ(άθος) επιβεβαιώνοντας ή απορρίπτοντας το περιεχόμενο των παρακάτω προτάσεων:

Σ Λ

- α. Ο τύπος sesterrium είναι ατσατική αρθενικού γένους
- β. Η ατσατική ενικού ουδετέρου του quidam είναι quoddam
- γ. Το pecuniae είναι δοτική ενικού
- δ. Το salutationem στην ονομαστική του ίδιου αριθμού είναι salus
- ε. Η ίδια πτώση στο θηλυκό του tantum είναι tantae
- στ. Η γενική της μετοχής του rediret είναι redeuntis
- ζ. Ο ίδιος τύπος του emit στην υποτακτική είναι emerit
- η. Η γενική πληθυντικού του χερουνδιακού του respondet στο αρθενικό γένος είναι responderum
- ι. Το ίδιο πρόσωπο του perdidit στην υποτακτική του παρατατικού είναι perdatem

Στ.
12. Να διαγράψετε στις παρακάτω προτάσεις το κέλος που περιέχει λάθος

- α) Το sesterrium είναι ατσατική του ποσού ή γενική διαιρετική/του περιεχομένου.
- β) Το sutorem είναι άμεσο αντικείμενο ή έρμεσο αντικείμενο στο indicativ
- γ) Το pecuniae είναι γενική αντικειμενική (ως συμπλήρωμα) ή δοτική αντικειμενική στο cupidus
- δ) Το salutationum είναι γενική διαιρετική στο satis ή αντικείμενο στο odio
- ε) Το verborum είναι αντικείμενο στο venit ή γενική κτητική στο domini

Στ.
13. Να γίνει συντακτική αναγνώριση (εισαγωγή, εκφορά, αιτιολό-

γνῶσις ἐκφορᾶς, συντακτικὸς ρόλος) τῆς παρακάτω δευτερεύουσας προτάσεως τοῦ καμμένου: «*quantū... emerat*».

- St. 14. Να μεταφέρετε τὶς παρακάτω προτάσεις στὴν παθητικὴ εὐ-
• *Id exemplum suorum quendam incitavit.*
• «*Oleum et operam perdidit*».
• *Sutor, cupidus pecuniae, eum Caesari attulit.*

St. 15. Romam :

α) Να αποδώσετε τὴν ἴδια επιρρηματικὴ ἔννοια με τὶς λέξεις:
Italia , Athenae , Africa , Carthago

β) Να ξαναγράψετε τὴ λέξη οὕτως ὥστε να αποδίδει
i) τὴ στάση πρὸς τὸν οὐ καὶ ii) τὴν ἀπομάκρυνση ἀπὸ τὸν οὐ

- St. 16. Να υπογραμμίζετε τὴν πρόταση ποιεῖναι συντακτικὰ ὀρθή
i) *Pater puellae virtutem docet.*
ii) *Pater puellam virtutem docet.*
iii) *Pater puellam virtuti docet.*
iv) *Pater puellae virtuti docet.*

St. 17. Να συμπληρώσετε τὰ κενὰ με τὸν κατάλληλο τύπο τῶν λέξεων ποὺ βρίσκονται πρὸς παρένθεση καὶ να δικαιολογήσετε τὴν ἐπιλογὴ σας.

1. _____ (*multi-ae-a*) _____ (*liber-bri*)

α _____ (*puella-ae*) *empti sunt.*

2. *Populus Romanus Catilinam* _____ (*mors-mortis*)
multavit.

3. *Caesar, etsi magnum numerum* _____ (*avis-is*)
habebat, tandem _____ (*corvus-i*) _____
(*tres-tria*) _____ (*milia-ium*) _____ (*sester-*
tius-ii) *emit.*

- St.
18. occurrit, didicit : να ανακατασταθούν χρονικά οι τύποι, όπου βρίσκονται.
19. Να συσχετίσετε λέξεις του κεμένου με τις παρακάτω λέξεις που χρησιμοποιούνται στη Νέα Ελληνική:
αετός, κοστούμι, ινστιτούτο, δάσκαλος, δόγμα.
20. parem : να κλιθεί και στα τρία γένη.
21. milibus : να κλιθεί
22. kalium : να κλιθεί και στα τρία γένη
23. tenens : να γράψετε τους υπόλοιπους ονοματικούς τύπους στην ίδια φωνή (για τους περιγραφικούς τύπους να ληφθεί υπόψη το γένος της μετοχής)
24. Να διαγράψετε το σκέλος που περιέχει λανθασμένη από-
ννηση
α. dicere : τελικό απαρέμφατο ή ειδικό απαρέμφατο
β. Frustra : επιρρηματικός προσδιορισμός του ποσού ή του τρόπου
γ. cupidus : απλό κατηγορούμενο ή επιρρηματικό κατηγορούμενο
δ. pecuniāe : δοτική ή γενική ασακευμένης
ε. audita : συνημμένη ή απόλυτη μετοχή
στ. domi : γενική ως επιρρηματικός προσδιορισμός που δηλώνει στάση σε τόπο ή κίνηση σε τόπο
ζ. salutationum : ανακείμενο ή γενική διααιρετική
η. sui : γενική κτητική ή επιθετικός προσδιορισμός της
θ. quantū : γενική της αξίας ή γενική κατηγορηματική αξίας
25. «ut corrum doceret parem salutationem» : να αναγνωριστεί η πρόταση (είδος, είδαρχή, ευφασία, λειτουργία)
(*η: να χαρακτηριστεί συντακτικά)

26. Audita : να αναλύσετε τη μετοχή σε δευτερεύουσα χρονική πρόταση, που να εισάγεται α) με τον χρονικό σύνδεσμο *postquam* και β) με τον ιστορικό-διηγηματικό σύνδεσμο *cum*.

27. Να μετατρέψετε τις παρακάτω προτάσεις από την ενεργητική σύνταξη σε παθητική

α. *id exemplum sutorem quendam incitavit.*

β. *Diu operam frustra impendebat*

γ. ... *sutor, cupidus pecuniae, eum Caesari attulit.*

27. «*quotiescumque aris non respondebat, sutor dicere solebat*»: να γράψετε τη χρονική πρόταση έτσι, ώστε να εκφράζει το σύγχρονο στο παρελθόν, εισαγόμενη με τον ιστορικό-διηγηματικό σύνδεσμο *cum*.

28. Να επιλέξετε τη σωστή απάντηση και να δικαιολογήσετε την επιλογή σας:

1. Το ρήμα *occurrit* είναι : α) οριστική ενεστώτα β) οριστική υπερσυντελική

2. Το ουδέτερο *pecuniae* βρίσκεται σε πτώση: α) γενική β) δοτική

3. Το ουδέτερο *corvo* βρίσκεται σε πτώση: α) δοτική β) αφαιρετική

29. Οι φράσεις «*vinginti milibus*» και «*tantum... quanti*» δηλώνουν την αξία. Να δικαιολογήσετε τη διαφορετική πτώση δήλωσης της ίδιας επιρρηματικής σχέσης.

30. Να μετατρέψετε τις παρακάτω προτάσεις σε απαρεμφατικές φράσεις. Το ρήμα εξάρτησης δίνεται κάθε φορά στην παρένθεση:

α. *Oleum et operam perdidi.* (Sutor dicebat...)

β. *Sutor, cupidus pecuniae, corvum Caesari attulit.* (Scriptor narrat...)

γ. *Domi satis salutationum talium audio* (Caesar dixit...)

31. *audita salutatione* : να μετατρέψετε την αφαιρετική